

**КОМУНАЛЬНИЙ ЗАКЛАД ВИЩОЇ ОСВІТИ
КИЇВСЬКОЇ ОБЛАСНОЇ РАДИ
«АКАДЕМІЯ МИСТЕЦТВ ІМЕНІ ПАВЛА ЧУБИНСЬКОГО»
Кафедра «Мистецтво співу»**

ЗАТВЕРДЖУЮ
Проректор Академії
з навчальної роботи

О. М. Сергєєнко

12 березня 2025 р.

**ПРОГРАМА
АТЕСТАЦІЙНИХ КВАЛІФІКАЦІЙНИХ ЕКЗАМЕНІВ
СТУДЕНТІВ-ВИПУСКНИКІВ НА ЗДОБУТТЯ
ОСВІТНЬО-КВАЛІФІКАЦІЙНОГО РІВНЯ
«БАКАЛАВР» ЗА ФАХОМ
Напрямок підготовки 02 «Культура і мистецтво»
Спеціальність 025 «Музичне мистецтво»
Освітньо - професійна програма «СПІВ»
(денна та заочна форми навчання)**

2025 р.

Програма Атестації здобувачів вищої освіти КЗВО КОР «Академія мистецтв імені Павла Чубинського» освітньо-професійної програми «Спів». Київ-2025 р.

Розробники:

Завідувач кафедри «Мистецтво співу», народний артист України, професор А. І. Кочерга, викладачка кафедри, професорка, народна артистка України В. П. Коротя-Ковальська, викладач Циклової комісії «Соцгуманітарні дисципліни», кандидат психологічних наук І. А. Дідук, заслужена працівниця культури України, старша викладачка кафедри, голова ПЦК «Мистецтво співу» І. М. Бойко.

Розглянуто та схвалено на засіданні Кафедри «Мистецтво співу» (протокол № 11 від 10 березня 2025 року) як «Програму атестаційних кваліфікаційних екзаменів», перевірки науково-теоретичної та практичної підготовки студентів-випускників Комунального закладу вищої освіти Київської обласної ради «Академія мистецтв імені Павла Чубинського», що навчаються за освітньо-професійною програмою «Спів».

Завідувач кафедри «Мистецтво співу» _____ А. І. Кочерга

ЗМІСТ

1. Пояснювальна записка-----	4
- мета і завдання атестації випускників; - спеціальність і кваліфікація, яка здобувається; - перелік дисциплін, які виносяться на атестацію; - функції Атестаційної кваліфікаційної комісії; - форми атестації здобувачів вищої освіти,	
2. Програмні вимоги до публічного захисту кваліфікаційної (дипломної) роботи-----	6
- шкала оцінювання захисту дипломних робіт здобувачів вищої освіти КЗВО КОР «Академія мистецтв імені Павла Чубинського».	
3. Програмні вимоги до публічної демонстрації (виконання сольної програми з фаху)-----	10
- шкала оцінювання сольного виступу здобувача вищої освіти	
4. Програмні вимоги до комплексного атестаційного екзамену з педагогічної майстерності-----	13
Частина І. Теоретична складова (тести)	
- інструкція для виконання; - критерії оцінювання. - зразки (приклади) тестових завдань-----	
	15
Частина ІІ. Практична складова. Демонстрація роботи з учнем-----	
- шкала оцінювання практичної складової. - оцінка за екзамен з педагогічної майстерності.	
6. Програми навчальних дисциплін. Тематичний план-----	20

1. ПОЯСНЮВАЛЬНА ЗАПИСКА

Здобувачі вищої освіти, які завершують навчання в Комунальному закладі вищої освіти Київської обласної ради «Академія мистецтв імені Павла Чубинського», складають Атестаційні кваліфікаційні екзамени відповідно до вимог освітньо-професійної програми «Спів» першого (бакалаврського) рівня вищої освіти за спеціальністю 025 «Музичне мистецтво» на отримання кваліфікацій: 2453.2 «Артист - вокаліст»; 3340 «Викладач мистецької школи (спів)».

До складання атестаційних кваліфікаційних екзаменів допускаються студенти, які виконали всі вимоги навчального плану.

Атестаційні екзамени на здобуття освітньо-кваліфікаційного рівня «Бакалавр» здійснюється Атестаційною кваліфікаційною комісією, яка сформована з числа науково-викладацького складу Кафедри «Мистецтво співу». Очолює Атестаційну кваліфікаційну комісію голова – висококваліфікований фахівець в області музичного мистецтва, якій має вчений ступінь, або почесне звання. До складу Атестаційної комісії можуть залучатися представники роботодавців та їх об'єднань, відповідно до «Положення про атестаційну (кваліфікаційну) комісію».

Для оформлення протоколів роботи Атестаційної комісії призначається секретар.

Основними функціями Атестаційної кваліфікаційної комісії є:

- комплексна оцінка рівня професійної підготовки випускника та відповідність його рівня підготовки Державним стандартам з «Музичного мистецтва» з навчальних дисциплін «Спеціальний клас. Сольний спів», «Педагогіка і психологія», «Методика викладання фахових дисциплін (спів)», «Методико-виконавський аналіз педагогічного репертуару», «Методика і практика роботи з вокальним ансамблем (фольклорним, академічним)», «Академічна доброчесність та основи науково-дослідницької роботи». «Дипломна робота», «Педагогічна практика», «Концертно-виконавська практика».

- вирішення питання про присвоєння кваліфікацій:

2453.2 «Артист - вокаліст»,

3340 «Викладач мистецької школи (спів)»;

- розробка рекомендацій щодо поліпшення підготовки випускників даної спеціальності, відповідно до результатів роботи Атестаційної кваліфікаційної комісії.

Метою та завданнями проведення Атестації здобувачів вищої освіти є перевірка рівня та якості загально-професійної і спеціальної підготовки випускників, виявлення і оцінювання їх теоретичної та практичної підготовки до вирішення професійних задач, готовності до основних видів професійної діяльності, їх уміння застосовувати здобуті знання на практиці, розв'язувати проблемні ситуації, відповідно до Державних освітніх стандартів за спеціальністю «Музичне мистецтво».

Кожна кваліфікація надається випускнику на підставі одержання ним позитивних оцінок під час складання Атестаційних екзаменів.

Здобувачу освіти, який склав Атестаційні екзамени відповідно до вимог освітньо-професійної програми підготовки, на підставі рішення Атестаційної комісії присвоюється освітня кваліфікація «Бакалавр музичного мистецтва» та професійні кваліфікації: «Артист - вокаліст», «Викладач мистецької школи (спів)».

Атестація завершується отриманням диплому встановленого зразка про присудження здобувачеві ступеня бакалавра та професійних кваліфікацій.

Програму Атестації здобувачів освіти розроблено з урахуванням навчального плану і вимог Освітньо-професійної програми «Спів». Вона висвітлює питання навчальних дисциплін з циклів загальної, фахової професійної і професійно-практичної підготовки. Зміст програми охоплює основну проблематику цих дисциплін, та надає змогу перевірити і оцінити набутий необхідний рівень знань і практичних навичок випускника, його здатність використовувати набуті фундаментальні знання, уміння та навички в ході виконання своїх професійних обов'язків.

Атестація студентів-випускників проводиться у формі:

I. Публічного захисту кваліфікаційної (дипломної) роботи;

II. Публічної демонстрації (виконання сольної програми);

III. Атестаційного екзамену з педагогічної майстерності.

Атестація випускників повинна відбуватися у відкритій формі. Здобувачі вищої освіти та інші особи, присутні на Атестації, можуть вільно здійснювати аудіо та / або відео фіксацію процесу Атестації.

2. ПРОГРАМНІ ВИМОГИ ДО ПУБЛІЧНОГО ЗАХИСТУ КВАЛІФІКАЦІЙНОЇ (ДИПЛОМНОЇ) РОБОТИ.

Кваліфікаційна (дипломна) робота бакалавра – це самостійна творча робота здобувача вищої освіти, що містить розв’язання складної спеціалізованої задачі, або практичної проблеми в галузі вокального мистецтва, що передбачає застосування певних теорій та методів відповідної науки і характеризується комплексністю та невизначеністю умов. Робота визначає методичну і практичну готовність випускника до здійснення музично-педагогічної діяльності.

Захист Дипломної роботи відбувається в усній формі та складається з доповіді (до 15 хвилин) та відповідей здобувача на запитання. У доповіді студент-дипломник має чітко викласти суть роботи, звернувши особливу увагу на мету і завдання досліджень, оцінку отриманих результатів та обґрунтованість висновків. Під час доповіді можна використовувати медіа презентацію. Можлива власна практично-виконавська ілюстрація.

Після доповіді слово надають науковому керівникові, за його відсутності відгук на роботу зачитує секретар. Потім оприлюднюють рецензію. Якщо вона містить зауваження, то дипломник аргументовано відповідає на них. Далі питання задають члени АКК.

Рішення АКК про підсумкову оцінку захисту дипломної роботи приймають на закритому засіданні більшістю голосів членів комісії, котрі були присутні на захисті. Воно ґрунтується на відгуку наукового керівника, рецензії, доповіді й відповідях студента на захисті. Поставлені питання, відповіді на них та оцінку дипломної роботи фіксують у протоколах АКЕ.

Після завершення закритого засідання АКК Голова комісії повідомляє студентам про рішення АКК про оцінки захисту дипломних робіт.

Здобувач освіти, який виконав дипломну роботу вчасно, але отримав під час захисту незадовільну оцінку, відраховують з Академії. Йому видають академічну довідку з правом повторного захисту упродовж трьох років після закінчення вищого навчального закладу.

Здобувачам, які не захистили дипломної роботи з поважних причин, що підтверджено документально, термін захисту може бути перенесено на наступний період роботи АКК. Повторний захист кваліфікаційної роботи з метою підвищення оцінки не дозволяється.

Обсяг основного тексту дипломної роботи становить 45-50 сторінок формату А 4.

Оцінювання дипломної роботи здійснюють члени АКК на основі встановлених правил, принципів, критеріїв, системи і шкали оцінювання.

**Шкала оцінювання захисту дипломних робіт здобувачів вищої освіти
Академії**

Підсумкова рейтингова оцінка. Максимум 100 балів	Шкала ECTS	Основні критерії	Підсумкова оцінка за національною. шкалою
90-100	A	Робота відповідає всім вимогам, або містить окремі недоліки, які не мають істотного значення. Доповідь на захисті є логічною, змістовною, проголошена з вільним володіння матеріалу. Відповіді на запитання членів екзаменаційної комісії та інших осіб, присутніх на захисті, вичерпні й переконливі. Відгук і рецензія позитивні, пояснення на зауваження, що в них містяться, є вичерпними та обґрунтованими.	Відмінно
82-89	B	Робота містить певні недоліки редакційного характеру: окремі питання носять компілятивний характер, досліджені поверхово	Добре

		або неповно, проте тему роботи розкрито, мету та завдання роботи досягнуто, робота виконана самостійно. Робота актуальна, має практичне значення. Доповідь на захисті є логічною, змістовною, проголошена з вільним володіння матеріалу, містить незначні зауваження. . Відповіді на запитання членів екзаменаційної комісії та інших осіб, присутніх на захисті, переважно вичерпні й переконливі. Відгук і рецензія позитивні, пояснення на зауваження, що в них містяться, є вичерпними та обґрунтованими.	
75-81	С	Робота містить певні недоліки редакційного характеру: третина питань носить компілятивний характер, досліджені поверхово, або неповно. Робота містить суперечності, проте тему роботи розкрито, мету та завдання в цілому досягнуто. Робота актуальна, має практичне значення. Доповідь на захисті в цілому є логічною. Змістовною, проте вказує на незначні прогалини в обізнаності здобувача вищої освіти в предметі дослідження. Окремі відповіді на запитання членів екзаменаційної комісії та інших осіб. Присутніх на захисті неповні й не досить переконливі. Відгук і рецензія позитивні, пояснення і зауваження, що в них містяться, загалом є коректними, але недостатньо обґрунтованими.	Добре
64-74	Д	Робота містить істотні недоліки, не лише редакційного, а й теоретичного характеру. Зокрема, зміст роботи не повністю відповідає темі роботи, не досягнуто окремих завдань. Робота майже не має практичного значення та не зовсім актуальна. Робота може мати порушення загальних вимог до структури. Обсягу та оформлення. Доповідь проголошено як буквальне читання за текстом. Відповіді на запитання членів комісії та інших осіб, присутніх на захисті, є некоректними або вони	Задовільно

		не одержали належної аргументації. Зауваження, що містяться в рецензії та/або відгуку не отримали пояснення.	
60-63	Е	Робота містить істотні недоліки не лише редакційного, але й теоретичного характеру. Зокрема, зміст роботи не повністю відповідає темі роботи, не досягнуто окремих завдань, робота майже не має практичного значення і не актуальна. Робота може мати порушення загальних вимог до структури, обсягу та оформлення. Доповідь проголошено як буквально читання за текстом. Відповіді на запитання членів екзаменаційної комісії та інших осіб, присутніх на захисті, є некоректними, або вони не одержали належної аргументації. Зауваження, що містяться в рецензії та/або відгуку не отримали пояснення.	Задовільно
35-59	FX	Робота має багато суттєвих зауважень редакційного та теоретичного характеру. У роботі порушені загальні вимоги до структури, обсягу та оформлення. Доповідь та відповіді на питання засвідчили слабку обізнаність здобувача вищої освіти в предметі дослідження. Необхідно доопрацювати роботу, але повторний захист можливий. Зауваження, що містяться в рецензії та/або відгуку, не отримали пояснень.	Незадовільно
1-34	F	Робота має багато суттєвих зауважень редакційного та теоретичного характеру. У роботі порушені загальні вимоги щодо структури, обсягу та оформлення. Здобувач вищої освіти не може доповісти результати дослідження та відповісти на питання членів екзаменаційної комісії та інших осіб. Присутніх на захисті. Рецензія й відгук містять суттєві зауваження, що не отримали пояснення. Робота за змістом, структурою, оформленням відповідає орієнтовним критеріям оцінювання за шкалою ECTS, на «А», «В», «С»,	Незадовільно

		«Д», «Е». Проте здобувач вищої освіти взагалі не може доповісти результати дослідження та відповісти на питання членів екзаменаційної комісії. Рецензія й відгук містять суттєві зауваження, що не отримали пояснення.	
--	--	--	--

Кваліфікаційна робота не повинна містити академічного плагіату, списування та фальсифікації. Вона оприлюднюється до захисту на офіційному сайті в репозиторії Академії, реєструється та зберігається в репозиторії Академії.

3. ПРОГРАМНІ ВИМОГИ ДО ПУБЛІЧНОЇ ДЕМОНСТРАЦІЇ (ВИКОНАННЯ СОЛЬНОЇ ПРОГРАМИ)

Публічна демонстрація пов'язана з виконанням сольної програми з фаху і проводиться у формі концертного виступу, під час якого відбувається перевірка рівня вокально-виконавської майстерності та готовності здобувача до виконавської професійної діяльності.

Студент готує 5 різножанрових творів, які складають програму концертного виступу (програма записується в «Репертуарний лист»). Виконує під час екзамену 3 твори з запропонованого списку на вимогу екзаменаторів.

Академічний спів.

1. Розгорнута арія зарубіжного композитора.
2. Оперна арія українського композитора.
3. Українська народна пісня.
4. Романс, або солоспів, або камерний твір західноєвропейського композитора.
5. Твір за вибором студента.

Народний спів.

1. Українська народна лірична пісня.
2. Українська народна жартівлива пісня.
3. Виконання народної пісні без інструментального супроводу.
4. Авторська пісня.
5. Твір за вибором студента.

Критерії оцінювання

Критерії оцінювання враховують кілька складових творчого розвитку студента – опанування технічними навичками академічного (народного)

співу, вміння художньо та переконливо втілити образ, вокально-виконавську культуру.

Студент повинен володіти вільним та природним звукоутворенням, відповідно до узгодженої роботи голосового апарату; правильним співацьким диханням та вміти розподіляти його на фрази; кантиленою; точною атакою звуку, м'якою чи твердою - відповідно до характеру виконуваного твору; діапазоном, високою співацькою позицією; вокальною технікою, чіткістю вимови приголосних та зрозумілою дикцією.

При сценічному виконанні - точною інтонацією під час передачі голосом вокальної мелодії; точністю передачі ритмічного малюнка, темпу, врахування під час виконання вказівок автора твору; правильним фразуванням; емоційністю та музичальністю виконання; мати здатність до втілення художньо-образного змісту вокального твору шляхом використання сукупності вокально-виконавських навичок; відчуттям стилю виконуваного твору; художньо-виконавською культурою.

Шкала оцінювання сольного виступу здобувача вищої освіти

Сума балів	Оцінка за національною шкалою	Критерії оцінювання
90-100	Відмінно (5)	Студент демонструє високий рівень засвоєння вокально-виконавських навичок і сценічного виконання, відповідно до вимог навчальної програми. Високий рівень вокально-виконавської майстерності і культури.
82-89	Добре (4)	Студент загалом демонструє високий рівень засвоєння вокально-виконавських навичок і сценічного виконання, відповідно до вимог навчальної програми, але не протягом виконання всього твору. Співає інтонаційно чисто, ритмічно, але недостатньо виразно. Високий рівень вокально-виконавської майстерності і культури.
74-81		Студент загалом демонструє високий рівень засвоєння вокально-виконавських навичок і сценічного виконання, відповідно до вимог

		навчальної програми, але не протягом виконання всього твору. Фрагментарно присутні інтонаційні та вокально-технічні недоліки. Не вистачає переконливості у створенні образу. Має вокально-виконавську культуру.
64-73	Задовільно (3)	Студент демонструє задовільний рівень розвитку співацьких умінь і навичок та сценічного виконання, відповідно до вимог навчальної програми. При виконанні творів робить інтонаційні та ритмічні помилки, втрачає кантілену. Присутні технічні недоліки – нестійка інтонація, форсування, відсутність рівності у співі. Співає неемоційно. Вокально-виконавська культура на задовільному рівні.
60-63		Студент демонструє задовільний рівень засвоєння вокально-виконавських навичок і сценічного виконання, відповідно до вимог навчальної програми. Присутні недоліки у виконанні: інтонаційні та ритмічні помилки, форсування (або наспівування), відсутність кантілени протягом великого фрагменту твору, рівності звучання. Спів неемоційний. Для створення художнього образу не вистачає володіння вокально-технічними навичками. Вокально-виконавська культура на низькому рівні.
35-59		Засвоєння студентом вокально-виконавських навичок і сценічного виконання, відповідно до вимог навчальної програми на незадовільному рівні. При виконанні творів робить значну кількість інтонаційних, ритмічних помилок та значні помилки в тексті. Бере дихання в середині слова, співає неемоційно. Відсутня кантілена.

		Відсутня вокально-виконавська культура.
1-34	Незадовільно (2)	Студент не надіслав відеозаписи власного виконання творів екзаменаційної програми. Не володіє навичками академічного (народного) співу і сценічного виконання, відповідно до вимог навчальної програми. При виконанні творів робить велику кількість інтонаційних, ритмічних та текстових помилок, не може проспівати твір з початку до кінця. Відсутня вокально-виконавська культура. Необхідне повторне вивчення дисципліни.

4. ПРОГРАМНІ ВИМОГИ ДО АТЕСТАЦІЙНОГО ЕКЗАМЕНУ З ПЕДАГОГІЧНОЇ МАЙСТЕРНОСТІ.

Атестаційний екзамен з педагогічної майстерності є комплексним і передбачає перевірку теоретичних знань, практичних навичок опанування здобувачем вищої освіти компетентностями, необхідними для здійснення педагогічної діяльності у сфері вокального мистецтва.

Екзамен складається з двох частин – теоретичної і практичної.

Частина I (теоретична).

Частина I (теоретична) – відповідь на тести з дисциплін «Педагогіка і психологія», «Методика викладання фахових дисциплін (спів)», «Методико-виконавський аналіз педагогічного репертуару», «Методика і практика роботи з вокальним ансамблем». Студенти виконують тестові завдання. На виконання завдань відводиться 2 академічні години (пара).

Письмові завдання складаються з 2-х варіантів тестів чотирьох рівнів.

Кожен варіант складається з 90 тестових завдань, які дають можливість перевірити знання студентів з вище вказаних дисциплін.

За формою тестові завдання є:

- закритими (з запропонованою відповіддю, з вимушеною відповіддю), коли студенту пропонується на вибір декілька відповідей, з яких кілька чи одна є правильною;

- відкриті, що потребують детальної, або короткої відповіді, яку студент висловлює довільно й самостійно.

Тести I рівня складності (на впізнавання, розуміння) спрямовані на виявлення засвоєння знань на понятійному рівні. Завдання тестів передбачають обирання одного з двох варіантів відповіді «вірно», або «невірно».

Тести II рівня складаються з завдань на вибір однієї правильної відповіді, з запропонованих 3-х варіантів. Завдання цього рівня передбачають перевірку повноти знань і умінь. Це базовий рівень підготовки майбутнього спеціаліста.

Тести III рівня – завдання на класифікацію, встановлення відповідності. У завданнях цієї форми встановлюється відповідність елементів одного стовпця елементам іншого.

Тести IV рівня - завдання, які потребують розв'язання завдань проблемного характеру. Студент самостійно створює відповідь на завдання, вписуючи стислий текст. Дають змогу виявити високий рівень засвоєння знань студентами.

Інструкція для виконання

1. Під час виконання тестів уважно і ретельно ознайомтесь з запропонованими завданнями.
2. Відповідайте тільки після того, як Ви уважно прочитали і зрозуміли завдання та правила його виконання.
3. Записуйте лише правильні, на Вашу думку, відповіді.
4. Відповіді вписуйте чітко, розбірливо, згідно з інструкцією щодо кожного рівня завдань.
5. Подвійні, невірно записані, закреслені, підчищені та виправлені відповіді – не будуть зараховані.
6. Намагайтеся відповісти на всі тестові завдання.

Критерії оцінювання

Оцінювання якості виконання екзаменаційних завдань здійснюється за допомогою коефіцієнту засвоєння: $K = N / P$, де N - правильно виконані істотні операційні рішення (відповіді); P – загальна кількість визначених істотних операцій еталону рішення (відповіді).

Критерії визначення оцінок:

«відмінно» - $K > 0,9 \times 100$;

«добре»- $K = 0,74 \times 100 \dots 0,89 \times 100$;

«задовільно» - $K = 0,60 \times 100 \dots 0,73 \times 100$;

«незадовільно» - $K < 0,59 \times 100$.

Крім цього враховуються загальні вимоги до виконання екзаменаційних завдань, що забезпечують мінімальну оцінку:

- здатність до застосування знань, їх диференціювання, інтеграції та уніфікації аналізу фактів, подій, прогнозу результатів;
- правильність та повнота рішень;
- грамотність, лаконізм і логічна послідовність викладу;
- оформлення відповідно до чинних вимог.

Виконання тестових завдань оцінюється окремо за дисципліну «Педагогіка та психологія» (одна оцінка), «Методика викладання фахових дисциплін (спів)» та «Методика і практика роботи з ансамблем (фольклорним ансамблем, академічним ансамблем)» (друга оцінка), «Методико-виконавський аналіз педагогічного репертуару» (третя оцінка). З отриманих студентом трьох оцінок вираховується загальний арифметичний бал, який і буде підсумковою оцінкою за тести.

Зразки тестів.

Варіант 1.

«Педагогіка і психологія»

1. Дайте визначення психології як науки:

- а) про загальні психічні закономірності взаємодії людини із середовищем;
- б) про активне відображення людиною об'єктивного світу.

2. Проаналізуйте якому типу темпераменту характерна властиві висока нервово-психічна активність, емоційність, вразливість, лабільність:

- a) меланхоліку
- b) холерику
- c) сангвініку
- d) флегматику

3. Охарактеризуйте види психологічних методів дослідження (завдання на відповідність):

- a) Метод дослідження, при використанні якого людина відповідає на ряд запитань, що їй задаються.
- b) Метод оцінки міжособистісних емоційних зв'язків у групі.
- c) Метод, який дозволяє виявити рівень знань, умінь і компетенцій, здібностей та інших якостей особистості через виконання спеціальних тестових завдань.
- d) Метод вивчення психіки людини через фіксацію проявів її поведінки.
- e) Метод дослідження предметів та явищ об'єктивної дійсності, який проходить в умовах спланованого та спеціально створеного сприймання.

Варіанти відповідей: 1 - спостереження, 2 - експеримент, 3 - тест, 4- опитування, 5 - соціометрія.

«Методика викладання фахових дисциплін (спів)»

I рівень

Оберіть та обведіть правильну відповідь

1. Резонатори – у голосовому апараті людини – порожнини, що резонують на звук, який виникає в гортані, і надають йому силу та тембр:

- a) вірно
- б) невірно

II рівень

Із запропонованих оберіть та обведіть один правильний варіант відповіді:

2. Загальні дидактичні методи, що використовуються у вокальній педагогіці:

- a) пояснювально-ілюстративний, співбесіда, репродуктивний, дослідницький, евристичний, творчий
- б) фонетичний, запам'ятовування звукового еталону, емпіричний
- в) внутрішнього інтонування, демонстрація та обговорювання аудіо- та відеоматеріалів, концентричний

III рівень

3. Встановити відповідність між змістовністю основних характеристик професійного співацького голосу:

1. Тембр	А	Величина звукової енергії.
2. Діапазон голосу	В	Якість поставленого голосу, яка характеризується єдиним тембровим звучанням голосу на всьому діапазоні і на всіх голосних.
3. Сила звуку	С	Особлива фарба звуку, якість, що дозволяє відрізняти звуки однієї висоти, які відтворені різними інструментами, або різними голосами.
4. Рівність голосу	Д	Звуковий об'єм голосу від найнижчого до найвищого звуку.

1. _____
2. _____
3. _____
4. _____

IV Рівень

4. В чому полягає метод демонстрація та обговорення аудіо - та відеоматеріалів.

Частина II (практична).

Частина II. Практичний показ педагогічної майстерності – демонстрація роботи з учнем (розспівування, робота над вокальним твором).

Здобувач вищої освіти представляє проведення фрагментів уроку зі співу.

1) Розспівування учня. Здобувач вищої освіти повинен продемонструвати роботу над розвитком голосу і формуванням (вдосконаленням) вокальних навичок учня за допомогою комплексу вокальних вправ (розспівок).

2) Робота з учнем над вокальним твором. Здобувач вищої освіти демонструє етап роботи над вокальним твором (вирішення вокально-технічних та художніх завдань).

Частина II екзамену відбувається у змішаному форматі.

Шкала оцінювання практичного показу педагогічної майстерності здобувача вищої освіти

Сума балів	Оцінка за національною шкалою	Критерії оцінювання
90-100	Відмінно (5)	Студент демонструє високий рівень педагогічної майстерності. Володіє комплексом розспівок, знає призначення кожної вправи і

		вільно грає її на фортепіано. Професійно грамотно визначає недоліки в співі учня. Швидко знаходить методичні прийоми і усуває причин утруднень. Розуміє голосову природу учня, його вікові голосові можливості. Має хороший контакт з учнем.
82-89	Добре (4)	Студент загалом демонструє високий рівень педагогічної майстерності. Володіє комплексом розспівок, знає призначення кожної вправи і вільно грає її на фортепіано. Професійно грамотно визначає недоліки в співі учня. Але не одразу вдається знайти методичні прийоми для усунення причин утруднень. Розуміє голосову природу учня, його вікові голосові можливості. Має хороший контакт з учнем.
74-81		Студент загалом демонструє достатній рівень педагогічної майстерності. Володіє комплексом розспівок, знає призначення кожної вправи, грає її на фортепіано. Визначає окремі недоліки в співі учня. Не одразу знаходить методи для усунення причин утруднень. Розуміє голосову природу учня, його вікові голосові можливості. Має хороший контакт з учнем.
64-73	Задовільно (3)	Студент демонструє задовільний рівень педагогічних навичок. Знає розспівки, але не визначає і не доносить до учня призначення кожної вправи. Грає розспівки на фортепіано задовільно (або занадто голосно і перекриває динамічно спів учня). Вірно визначає окремі недоліки в співі учня. Важко знаходить методи для усунення причин утруднень. Не зовсім розуміє голосову природу учня, його вікові голосові можливості. Має хороший контакт з учнем.
60-63		Студент демонструє задовільний рівень педагогічних навичок. Знає окремі розспівки, але не визначає і не доносить до учня призначення вправ. Грає розспівки на фортепіано задовільно (або занадто голосно і

		перекриває динамічно спів учня). Вірно визначає окремі недоліки в співі учня. Важко знаходить окремі прийоми для усунення причин утруднень. Погано розуміє голосову природу учня, його вікові голосові можливості. Має контакт з учнем.
35-59	Незадовільно (2)	Студент демонструє низький рівень засвоєння педагогічних навичок і вмінь. Знає окремі розспівки, але не визначає і не доносить до учня призначення вправ. Грає розспівки на фортепіано з великою кількістю помилок, збиває учня. Не визначає вірно недоліки в співі учня. Не може знайти вірні прийоми і методи для усунення причин утруднень. Погано розуміє голосову природу учня, його вікові голосові можливості. Поганий контакт з учнем.
1-34		Студент демонструє незадовільний рівень педагогічних навичок і вмінь. Знає лише 1 - 2 розспівки. Не визначає і не доносить до учня призначення вправ. Не вміє зіграти вправи на фортепіано, грою заважає учню співати. Не чує недоліки в співі учня. Не може знайти вірні прийоми і методи для усунення причин утруднень. Не розуміє голосову природу учня, його вікові голосові можливості. Поганий контакт з учнем. Необхідне повторне вивчення дисципліни.

Загальна оцінка за комплексний атестаційний екзамен з педагогічної майстерності є середнім арифметичним між оцінкою за Частину I екзамену (теоретичну складову) і оцінкою за Частину II (практичну складову).

6. ПРОГРАМИ НАВЧАЛЬНИХ ДИСЦИПЛІН

Тематичний план з дисципліни «Методика викладання фахових дисциплін (спів)».

1. Предмет, мета і завдання дисципліни «Методика викладання фахових дисциплін (спів)», її місце в циклі навчальних дисциплін курсу.
2. Метод. Методика. Структура методу. Загальні дидактичні та спеціальні методи навчання. Принципи навчання співу.
3. Історичний розвиток методики навчання співу.
4. Сучасні інноваційні технології та авторські методики у вокальній освіті.
5. Структура музикальності дітей. Форми музичної діяльності дітей. Методи розвитку музичних здібностей.
6. Класифікація та коротка характеристика співацьких голосів по висоті і тембру. Критерії визначення голосової природи.
7. Характеристики співацького голосу. Вокальні навички.
8. Постановка голосу. Початковий етап заняття з учнями у вокальному класі.
9. Робота над розвитком голосу. Артикуляція, дикція в співі.
10. Методика відпрацювання приймів голосоведення legato, non legato, staccato. Кантилена
11. Методи роботи з учнями над чистотою інтонування. Спів без супроводу музичного інструменту.
12. Методика роботи з народними голосами.
13. Методика розучування вокальних творів.
14. Планування та послідовність роботи викладача сольного співу.

Тематичний план з дисципліни «Методико-виконавський аналіз педагогічного репертуару».

1. Предмет, мета і завдання дисципліни «Методико-виконавський аналіз педагогічного репертуару», її місце в циклі навчальних дисциплін курсу. Методичні вимоги щодо вибору навчального репертуару. Принципи підбору навчального та концертного репертуару.
2. Плани аналізу творів педагогічного репертуару.
3. Програмні вимоги до співу учнів молодшого шкільного віку. Приблизний рівень творів для учнів молодшого шкільного віку.
4. Програмні вимоги до співу учнів середнього шкільного віку. Приблизний рівень творів для учнів середнього шкільного віку.
5. Програмні вимоги до співу учнів старшого шкільного віку. Приблизний рівень творів для учнів старшого шкільного віку.

6. План практичної роботи по вивченню репертуару. Складення індивідуального навчального плану учня. Робота над концертним репертуаром.
7. Основні жанри вокальної (сольної, ансамблевої, хорової) музики педагогічного репертуару.
8. Вокально-технічні вправи та вокалізи в навчальному репертуарі.
9. Народні і авторські пісні для дітей, обробки народних пісень у програмному репертуарі.
10. Камерна вокальна музика у шкільному репертуарі
11. Сценічні жанри у програмному репертуарі (дитяча опера, оперно-хорова творчість, твори кантатно-ораторіального жанру).
12. Складання орієнтовного репертуару для різних вікових груп в залежності від педагогічних завдань.

Тематичний план з дисципліни «Методика і практика роботи з вокальним ансамблем (фольклорним, академічним)»

1. Предмет, мета і завдання дисципліни «Методика і практика роботи з вокальним ансамблем (фольклорним, академічним)», її місце в циклі навчальних дисциплін курсу. Поняття «вокальний ансамбль».
2. Звукоутворення, звуковедення, дихання, інтонування, ритмічні навички, дикція та артикуляція в ансамблі.
3. Робота над опануванням виразних засобів для вирішення художньо-виконавських завдань.
4. Методика роботи з ансамблем учнів молодшого шкільного віку.
5. Методика роботи з ансамблем учнів середнього шкільного віку.
6. Методика роботи з ансамблем учнів старшого шкільного віку.
7. Планування та послідовність роботи з вокальним ансамблем.

Тематичний план з дисципліни «Педагогіка і психологія».

1. Психологія як наука.
2. Поняття про особистість.
3. Діяльність і її значення в розвитку особистості.
4. Пізнавальні процеси (відчуття, сприймання, пам'ять, мислення).
5. Психологія особистості (здібності, темперамент, характер, почуття та емоції).
6. Вікова психологія (періодизація психологічного розвитку людини):
 - початок людського життя;
 - переддошкільний вік;
 - дошкільний вік;

- молодший шкільний вік;
 - підліток;
 - рання і зріла юність.
7. Педагогіка як наука, її становлення і розвиток.
 8. методи дослідження в педагогіці.
 9. Мета виховання.
 10. Основні напрями виховання.
 11. Поняття дидактики. Процес навчання.
 12. Види і форми навчання.
 13. Позаурочні форми навчання.